

**Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Иске Кората авыл
җирлеге Советы КАРАРЫ**

2018 елның 16 марта

6№

**Әлки муниципаль районының Иске
Кората авыл җирлегендә гавами
тыңлауларны оештыру һәм уздыру
тәртибе түрүнда**

"Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары түрүнда" 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, "Татарстан Республикасында җирле үзидарә түрүнда" 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы һәм Әлки муниципаль районының Иске Коратаавыл җирлеге Уставы нигезендә Әлки муниципаль районының Иске Коратаавыл җирлеге Советы карап чыгарды:

1. Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Иске Коратаавыл җирлегендә гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру тәртибен яңа редакциядә (кушымта) расларга.
2. «Әлки муниципаль районының Иске Коратаавыл җирлегендә гавами тыңлауларны оештыру һәм уткәру тәртибе түрүнда» 2017 елның 20 мартаңдагы 4 номерлы Иске Коратаавыл җирлеге Советы каарын үз көчен югалткан дип танырга.
3. Әлеге каарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

Совет рәисе,
Әлки муниципаль районы
Иске Кората авыл җирлеге башлыгы

Н.В.Кузнецов

Расланды
Әлки муниципаль районы
Иске Коратаавыл жирлегенде
Советының 2018 елның 19
мартындағы 6 нче номерлы
карары

Әлки муниципаль районы Иске Кората авыл жирлегендә гавами тыңлауларны тәртипкө салу һәм уздыру

Әлки муниципаль районының Чуаш Кичүе авыл жирлегендә (алга таба - Тәртип) әлеге тәртипнен 3 статьясындағы 2 өлешиндә курсателгән проектлар һәм мәсьәләләр буенча гавами тыңлауларны оештыру һәм үткәрү тәртибе "Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, "Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында" 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы һәм Әлки муниципаль районының Иске Коратаавыл жирлеге Уставы нигезендә эшләнгән.

1 нче бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1 статья Төп тәшенчәләр

Әлеге тәртиптә тубәндәгә төп тәшенчәләр кулланыла:

гавами тыңлаулар - Әлки муниципаль районы Иске Коратаавыл жирлегендә яшәүчеләрнен муниципаль берәмлек (алга таба - муниципаль берәмлек) жирле үзидарә органнары тарафыннан муниципаль берәмлекнен жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча муниципаль хокукий актлар проектлары буенча гавами фикер алышу юлы белән қаарлар кабул итү процессында катнашуга хокукларын гамәлгә ашыру рәвеше, шулай ук федераль законнарда, әлеге тәртиптә беркетелгән мәсьәләләрне карау өчен;

инициатив төркем - гавами тыңлауда катнашу хокуына ия Россия Федерациясе гражданы яисә гражданнары төркеме;

жәмәгатьчелек вәкиле - физик зат, шул исәптән юридик затлар, берләшмәләр вәкилләре, ул карала торган мәсьәлә турында гавами тыңлауларда фикер алышуда катнашу хокуына ия. Жәмәгатьчелек вәкилләренә жирле үзидарә органнарын яисә дәүләт хакимиите органнарын тәкъдим итүче яисә алар эшчәнлегендә түләүле шартнамә нигезендә катнашучы гавами тыңлауларга чыгарылган мәсьәләләр буенча кабул итүче затлар хезмәт бурыйчлары аркасында кермиләр;

гавами тыңлауларда катнашучылар - жирле үзидарә органнары һәм аларның вәкилләре, жәмәгатьчелек вәкилләре, гавами тыңлаулар экспертлары, гавами тыңлаулар үткәрү буенча оештыру комитеты өгъзалары;

чыгышларга хокуклы гавами тыңлауларда катнашучылар - жирле үзидарә органнары һәм аларның вәкилләре, вәкилләре

әлеге тәртипнен 6 статьясында билгеләнгән срокларда гавами тыңлаулар мәсьәләләре буенча жәмәгатьчелек чыгышка үз заявкаларын оештыру комитетына тапшырган;

оештыру комитеты - муниципаль берәмлекнен жирле үзидарә органнары, муниципаль берәмлек советы депутатлары, жәмәгатьчелек вәкилләре вазыйфаи затларыннан паритеттлы башлангычларда төзелгән гавами тыңлаулар әзерләү һәм уздыру буенча оештыру гамәлләрен гамәлгә ашыручи коллегиаль орган;

гавами тыңлаулар эксперты - гавами тыңлаулар мәсьәләләре буенча маҳсус белемнәре булган һәм бу статуста вәкаләтле орган тарафыннан

билгеләнгән зат. Эксперт язмача рәвештә гавами тыңлаулар мәсьәләләре буенча рекомендацияләр һәм тәкъдимнәр тәкъдим итә һәм аларны аргументацияләү өчен фикер алышуларда катнаша.

2 статья Гавами тыңлаулар уздыруның максатлары

Халық алдында тыңлаулар тубәндәге максатларда үткәрелә:

муниципаль берәмлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча муниципаль хокукий актлар проектлары буенча фикер алышу, алар муниципаль берәмлек халкы катнашында мәжбүри тәртиптә гавами тыңлауларга чыгарыла;

халық тыңлауларына чыгарыла торган мәсьәләләр буенча жәмәгатьчелек фикерен ачыклау һәм исәпкә алу.

гавами тыңлаулар нәтижәләрен өзөрләү, үткәру һәм билгеләү эксперктарның ачыклық, хәбәрдарлық, ихтыярый булуы, бәйсезлеге принциплары нигезендә гамәлгә ашырыла.

3 статья. Халық тыңлауларына чыгарыла торган сораулар

1. Халық тыңлаулары жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча үткәрелә. Гавами тыңлаулар нәтижәләре жирле үзидарә органнары өчен рекомендация характеристында.

2. Халық тыңлауларына мәжбүри рәвештә тубәндәгеләр чыгарыла:

1) муниципаль берәмлек уставы проекты, шулай ук әлеге уставны норматив хокукий актларга туры китерү максатларында муниципаль берәмлек уставына Россия Федерациясе Конституциясе нигезләмәләрен, федераль законнар, конституция (устав) яисә Россия Федерациясе субъекты законнарын төгәл кабатлау рәвешендә үзгәрешләр көртөлү очракларынан тыш, әлеге уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр көртү турында муниципаль норматив хокукий акт проекты,

2) жирле бюджет проекты һәм аның үтәлеше турында хисап;

2.1) муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеш стратегиясе проекты;

3) муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору мәсьәләләре.

3. Әгәр һәр мәсьәлә буенча һәрьяклап һәм тулы фикер алышуга комачауламаса, берничә мәсьәлә буенча берьюлы гавами тыңлаулар уздыру рәхсәт ителә.

4. Гавами тыңлауларны оештыру һәм үткәру, әгәр Россия Федерациясе законнары белән башкасы билгеләнмәгән булса, жирле бюджет акчалары исәбеннән финансслана.

5. Әлеге нигезләмәнең 3 статьясындагы 2 өлешендә курсәтелгән проектлар һәм мәсьәләләр буенча гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру тәртибе муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлек вәкиллекле органының норматив хокукий актлары белән билгеләнә һәм муниципаль берәмлек халкына гавами тыңлаулар уздыру вакыты һәм урыны турында алдан хәбәр итүне, муниципаль хокукий акт проекты белән алдан ук таныштыруны, муниципаль берәмлек халкының гавами тыңлауларында катнашуны, кабул ителгән каарларның дәлилләнгән нигезләрен дә көртеп, гавами тыңлаулар нәтижәләрен бастырып чыгаруны (халыкка житкерүне) тәэммин итә торган башка чарапарны күздә тотарга тиеш.

6. Генераль планнар проектлары, жирдән файдалану һәм тәзелеш алып бару кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияне үлчәү кагыйдәләре проектлары, территорияләрне тәзекләндөрү кагыйдәләре проектлары, курсәтелгән расланган документларның берсенә, жир кишәрлекеннән яисә капитал тәзелеш объектыннан файдалануның рәхсәт ителгән төренә, рәхсәт биру турындагы каарларның проектларына, капитал тәзелеш объектларын тәзүнең ин чик параметрларыннан тайпылууга рәхсәт биру турындагы каарларның проектларына, капитал тәзелеш объектларын реконструкцияләүнен рәхсәт биру турындагы каарларның проектларына, жир кишәрлекләрнән һәм капитал тәзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән

файдалануның бер төрөн һәм объектларны капиталъ төзелеш объектларыннан башка төргө үзгәрту мәсъәләләре буенча, жирдән файдалану һәм төзелеш алып баруның расланган кагыйдәләре булмагандың мәгәрәни ғына алышулары яисә гавами тыңлаулар үткәрелә, аларны оештыру һәм (яисә) муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) норматив хокукий актларны исәпкә алыша, шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы нигезләмәләрне исәпкә алыша үткәрелә.

4 нче статья. Гавами тыңлаулар инициаторлары

Халық тыңлаулары халық, муниципаль берәмлек советы (алга таба - Совет), муниципаль берәмлек башлыгы (алга таба - Башлық) инициативасы буенча үткәрелә.

Халық алдында тыңлаулар үткәру буенча халыкның инициативасы 18 яшькә житкән һәм муниципаль берәмлек территориясендә кимендә 100 кеше дайими яшәүче гражданнар төркеменнән чыгып карага мөмкин.

2 нче бүлек. Гавами тыңлауларны билгеләү

5 нче статья. Гавами тыңлауларны билгеләү

1. Халық яисә Совет инициативасы буенча үткәрелә торган гавами тыңлаулар Совет каары белән билгеләнә.

Глава инициативасы белән үткәрелә торган гавами тыңлаулар муниципаль берәмлек башлыгы тарафыннан билгеләнә.

Халық тыңлаулары Россия Федерациясе законнары белән жирле үзидарә органнары вәкаләтләренә кертелгән мәсъәләләр буенча үткәрелә.

2. Халық алдында тыңлаулар үткәру һәм инициативын хуплап халыкның имзаларын жыю турында халық инициативасын күрсәту өчен кимендә 100 кеше санында инициатив төркем (алга таба - инициатив төркем) төзелә.

2.1. Инициатив төркем советка тәкъдим итә:

- гавами тыңлаулар мәсъәләләрен күрсәтеп, гавами тыңлаулар билгеләү турында гариза һәм аларны үткәру кирәклеген дәлилләү, гражданнарның инициатив төркеменең вәкаләтле вәкиле тарафыннан 1нче номерлы күшымтасы нигезендә имзаланган гариза;

- муниципаль хокукий акт проекты (гавами тыңлауларда карау өчен ул кертелгән очракта);

- муниципаль хокукий актны кабул итү кирәклеген нигезләүне үз эченә алган аңлатма, аның максатларын һәм төп нигезләмәләрен күрсәтеп (гавами тыңлауларда карауга кертелгән очракта);

- финанс-икътисадый нигезләү (гамәлгә ашыру ёстәмә матди һәм башка чыгымнар таләп итәчәк муниципаль хокукий актның гавами тыңлауларында карауга кертелгән очракта);

- 2 нче күшымта нигезендә гражданнарның инициатив төркеме исемлеге;

- гражданнарның инициатив төркемен төзу турында карар кабул ителгән жыелыш беркетмәсе;

- инициатив төркеменең вәкаләтле вәкиле тарафыннан имзаланган, анда инициатив төркем тарафыннан тапшырылган документларның исемлеге, шулай ук муниципаль хокукий акт проекты докладчигы күрсәтелгән (муниципаль хокукий акт проектын гавами тыңлауларда карау өчен керткән очракта).

Гариза һәм беркетмәгә инициатив төркеменең рәислек итүче (инициатив төркеменең вәкаләтле вәкиле) һәм секретаре имза салырга тиеш.

2.2. Әгәр Советка әлгөе статьяның 2.1 пунктчасында билгеләнгән барлық документлар бер үк вакытта тапшырылса, гариза бирелгән дип санала.

2.3. Советка гариза һәм аңа теркәлә торган документлар кергән көннән алыш 30 көн эчендә инициатив төркем тарафыннан гавами тыңлаулар уздыру инициативасын хуплаган халыкның имзалары жыелырга һәм тапшырылырга тиеш - әлгөе нигезләмәнең 3 нче күшымтасы нигезендә, 18 яшькә житкән һәм муниципаль берәмлек территориясендә дайими яшәүче халыкның кимендә 100 имзасы санында әлгөе нигезләмәгә 3 нче күшымта нигезендә.

Имзалар гавами тыңлаулар уздыру түрүндагы инициативаны күрсөтү түрүндагы гариза биргән көннен иртәгесеннән жыелырга мөмкин. Имза көгазенә кулдан язылмыйча яисә карандаш белән белешмәләр керту рөхсәт ителми. Гражданнар түрүнде тиешле белешмәләрдә һәм аларны имза көгазенә керту даталарында һәм таныклау язмаларында идарәләр гражданнар һәм имзалар жыючылар тарафыннан тиешенчә килештерелергә тиеш.

2.4. Совет эш төркемен төзи һәм имзалар көгазыләрен тапшырган көннән алып 10 көн эчендә тапшырылган белешмәләрне тикшерә.

Имзалар көгазыләрендәге имзаларны һәм белешмәләрне тикшерү нәтижәләре буенча имза гамәлгә яраксыз дип танылырга мөмкин. Элеге нигезләмә нигезендә аның гамәлгә яраксызлыгы билгеләнмәгән булса, имза нәтижәле була.

Имзалар жыю тәртибен бозып һәм (яисә) имзалар көгазен рәсмиләштерү буенча жыелган имзалар гамәлгә яраксыз имзалар, яғни имзалар белән тубәндәгеләр таныла:

- 1) имзалар жыю чорыннан тыш жыелган имзалар;
- 2) 18 яшькә житмәгән һәм дайми яисә башлыча муниципаль берәмлек территориясендә яшәмәгән затлар имзалары;
- 3) имзалар көгазенә үз имзасын үз кулы белән кую датасы күрсәтелмәгән гражданнар имзалары;
- 4) имзалар көгазенә кулдан язылмыйча яисә карандаш белән кертелгән белешмәләр;
- 5) гражданнар түрүнде аларга туры килә торган белешмәләрдә һәм имза көгазенә керту даталарында төзәтүләр булган имзалар, әгәр бу төзәтүләр имзалар жыючылар тарафыннан махсус килештерелмәгән булса;
- 6) әлеге нигезләмәгә 3 нче күшымта таләпләрене туры килми торган имзалар көгазендәге барлык имзалар

Тикшерү нәтижәләре имзалар көгазыләрен тикшерү беркетмәсе (4 нче күшымта) белән рәсмиләштерелә.

2.5. Советның чираттагы утырышында, имзалар көгазыләре көргән көннән соң 15 көн эчендә гавами тыңлаулар билгеләү түрүнде яисә гавами тыңлаулар билгеләү түрүнде гаризаны тубәндәге очракларда кире кагу хакында карар кабул ителә:

- 1) гавами тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәләләр жирле үзидарә органнары компетенциясенә керми;
- 2) тәкъдим ителгән дөрес имзалар саны халық алдында тыңлаулар уздыру түрүнде халық инициативасын курсәту өчен житәрлек түгел.

2.6. Гавами тыңлауларны билгеләү түрүндагы гаризаны кире кагу, баштартуны китерап чыгарган хокук бозуларны бетерү шарты белән, гавами тыңлауларны билгеләү өчен инициатив төркем тарафыннан документларны кабат кертугә киртә булмый.

2.7. Гавами тыңлауларны билгеләү мәсьәләсө Муниципаль берәмлек советы тарафыннан карала.

2.8. Гавами тыңлаулар билгеләү түрүнде гариза кире кагылган очракта, Совет эш көннәрендә исәпләнә торган 5 көн эчендә гражданнарның инициатив төркеме вәкаләтле вәкиленә язмача мотивлаштырылган хәбәрнамә жибәрә.

3. Ачык тыңлаулар билгеләгән Совет, Башлык тиешле муниципаль актларны кабул итә, аларда сорау, сроклар, вакыт һәм аларны уздыру урыны, оештыру комитеты составы, муниципаль хокукий акт проекты буенча фикер алышуда һәм гражданнарның гавами тыңлауларга чыгарылуын исәпкә алу тәртибе түрүнде мәгълүмат бар.

Гавами тыңлаулар үткәру датасы - федераль законнарда, Устав һәм әлеге тәртиптә башкасы билгеләнмәгән булса, гавами тыңлаулар билгеләү түрүнде муниципаль хокукий акт кабул ителгән көннән алып 30 көн эчендә билгеләнә.

Муниципаль берәмлек халкына гавами тыңлаулар билгеләү түрүнде мәгълүмат гавами тыңлаулар уздырган көнгә кадәр календарь көннәрдә

исәпләнә торган 7 көн эчендә (әгәр башкасы каралмаган булса, федераль законнарда, Уставта, әлеге тәртиптә) муниципаль хокукий актның фикер алыша торган муниципаль хокукий актның күшымта проекты белән гавами тыңлауларны билгеләү турында гавами тыңлаулар билгеләнгән көнгө кадәр бастырып чыгару (халыкка житкерү) юлы белән гамәлгә ашырыла.

3 нчы бүлек Гавами тыңлауларны әзерләү һәм уздыру

6 нчы статья. Гавами тыңлауларны әзерләү һәм уздыру

1. Халык тыңлаулары муниципаль берәмлек халкы ечен үңайлы вакытта уздырыла (әш көне булмаган көннәрдә 11.00 сәгатьтән 18.00 сәгатькә кадәр я эш көннәрендә, 16.00 сәгатьтән башлап, 22.00 сәгатьтән дә соңга калмычча гавами тыңлаулар уздырырга тәкъдим ителә). Оештыру комитеты тыңлауларда катнашырга теләүче тыңлаулар уздырыла торган бинага totkarlyksyz керүне тәэммин итәргә тиеш.

Гавами тыңлаулар узган көнне оештыру комитеты гавами тыңлауларда катнашучыларны теркәүне оештыра.

2. Халык тыңлауларында рәислек итүче булып оештыру комитеты рәисе тора. Утырыш гавами тыңлауларны ача, гавами тыңлауларның сорауларын (мәсьәләләрен), тыңлауларны уздыру тәртибе буенча тәкъдимнәрне игълан итә, үзен, сәркатип һәм эксперктларны курсәтә, тыңлаулар үткәрү инициаторларын курсәтә. Оештыру комитеты сәркатибе гавами тыңлаулар протоколын алыш бара.

3. Рәис итүче фикер алышу үткәрелә торган мәсьәләне игълан итә һәм гавами тыңлаулар уздыру инициаторлары тарафыннан вәкаләт бирелгән затка, экспертларга, шулай ук чыгышка хокукуы булган гавами тыңлауларда катнашучыларга сүз бирә. Чыгышларның чираты оештыру комитеты тарафыннан теркәлгән гаризалар бирүнен чираты белән билгеләнә.

4. Тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән экспертлар да, үз тәкъдимнәрен тәшерергә һәм (яисә) гавами тыңлауларда башка катнашучылар курсәткән тәкъдимнәргә күшүлүрга хокуклы.

Фикер алышу йомгаклары буенча, гавами тыңлауларга чыгарылган жирле әһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләрне) хәл иту буенча тәкъдимнәрнең һәм тәкъдимнәрнен бердәм исемлеге тәzelә, моңа гавами тыңлауларда катнашучылар тәшергрән тәкъдимнәр һәм тәкъдимнәр керми.

5. Йомгаклау документын тәзегәннән соң тәкъдим һәм тәкъдимнәр белән рәис катнашучыларны жирле әһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләрне) хәл итүнен йомгаклау вариантын тавыш биругә куя. Гавами тыңлауларда каарлар кабул ителә тыңлауларда теркәлгән катнашучылар саныннан гади купчелек тавыш бири юлы белән кабул ителә. Тыңлауларда катнашкан һәр кеше бер тавышка ия, ул жирле әһәмияттәге мәсьәләне тәкъдим иткән ечен тавыш бирә, аңа каршы яки тавыш бирудән тыелып кала. Тавыш бири нәтижәләре беркетмәгә кертелә. Беркетмәгә рәислек итүче һәм гавами тыңлаулар сәркатибе кул куя.

6. Гавами тыңлаулар беркетмәсе нигезендә, гавами тыңлаулар уздырган көннән алыш эш көннәрендә исәпләнә торган 3 көн эчендә гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә (6 нчы күшымта) тәzelә, анда тубәндәгеләр курсәтөлә:

- 1) ачык тыңлауларга чыгарыла торған сорау (сораулар);
- 2) гавами тыңлаулар уздыру инициаторы;
- 3) гавами тыңлауларны билгеләү турында хокукий акт датасы, номеры һәм исеме, шулай ук аны бастырып чыгару (халыкка житкерү) датасы;
- 4) гавами тыңлаулар уздыру датасы, вакыты һәм урыны;
- 5) гавами тыңлаулар уздырган оештыру комитеты;
- 6) гавами тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән чыгышка хокук алган затлар турында мәгълүмат;
- 7) гавами тыңлауларга чыгарылган жирле әһәмияттәге мәсьәләне

(мәсьәләләрне) хәл иту буенча тәкъдимнәрнең һәм тәкъдимнәрнен бердәм исемлеге, монда гавами тыңлауларда катнашучылар төшергән тәкъдимнәр һәм тәкъдимнәр керми;

8) жирле әһәмияттәге мәсьәләне хәл итүнен йомгаклау варианты;

9) гавами тыңлауларда катнашучыларның тавыш биры нәтижәләре.

7. Гавами тыңлауларның нәтижәләре турындагы бәяләмә оештыру комитеты рәисе һәм сәркатибе имза сала һәм шуши көннәрдә, гавами тыңлаулар уздырылган көннән алып 5 көн эчендә исәпләнә торган 5 көн эчендә бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) тиеш.

8. Гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә жирле үзидарәнен халык тыңлауларына чыгарыла торган мәсьәләләр буенча карап кабул иту өчен жаваплы органы тарафыннан һичшикsez каралырга тиеш. Карап йомгаклары мәҗбүри тәртиптә гавами тыңлаулар инициаторларына, жирле үзидарәнен вәкаләтле органы тарафыннан гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә караган көннән алып эш көннәрендә саналған 5 көн эчендә бастырып чыгару (халыкка житкерү) юлы белән, муниципаль берәмлек халкына гавами тыңлаулар инициаторларына житкерелә.

9. Гавами тыңлаулар нәтижәләре турындагы бәяләмә, Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очраклардан тыш, рекомендация характерында була.

4 нче бүлек. Муниципаль берәмлек уставы проекты буенча гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру үзенчәлекләре, Уставка, жирле бюджет проектына һәм аның үтәлеше турында хисап проектына үзгәрешләр керту хакында Совет каары проекты, муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәлә буенча

7 нче статья. Муниципаль берәмлек Уставы проектының гавами тыңлауларында карау үзенчәлекләре һәм Уставка үзгәрешләр керту турында Советы каары проекты

1. Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында Совет уставы проекты "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федеरаль законда, "Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында" 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законында һәм Уставта каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, гавами тыңлауларда карала.

2. Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында Совет каары проекты һәм аны кабул иту турындагы мәсьәлә Совет тарафыннан каралган көнгә кадәр 30 көн эчендә рәсми басылып чыгарга (халыкка житкерергә) тиеш. Бер үк вакытта курсәтелгән проект буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибе, гражданнарның аны тикшерүдә катнашу тәртибе, шулай үк проект буенча гавами тыңлаулар билгеләү турында Совет каары бастырыла.

3. Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында Совет каары проекты буенча гавами тыңлаулар проектны бастырып чыгарган (халыкка житкергән) көннән соң 7 календарь көннән дә иртәрәк булмаган вакытта уздырыла.

4. Муниципаль берәмлек Уставы проекты буенча гавами тыңлаулар уздыру буенча вәкаләтле орган тарафыннан оештыру комитеты муниципаль берәмлек Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында муниципаль хокукий акт Советы каары проекты буенча тапшырыла.

8 нче статья. Жирле бюджет проектының гавами тыңлауларында һәм аның үтәлеше турындагы хисапны карау үзенчәлекләре

1. Жирле бюджет проекты һәм аның үтәлеше турында еллык хисап, Россия Федерациясе Бюджет кодексында, башка федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында, Уставта, Бюджет корылышы һәм муниципаль берәмлектә бюджет процессы турында нигезләмәдә каралган

үзенчәлекләрне исәпкә алып, гавами тыңлауларда карала.

2. Жирле бюджет проекты һәм жирле бюджетның үтәлеше турындагы хисап буенча гавами тыңлаулар уздыруны гамәлгә ашыручи орган булып оештыру комитеты тора.

Жирле бюджет проекты һәм жирле бюджетның үтәлеше турындагы хисап буенча гавами тыңлаулар билгеләү турындагы карап муниципаль берәмлек башлыгы тарафыннан кабул ителә.

3. Жирле бюджет проекты буенча гавами тыңлаулар билгеләү турындагы караплар, жирле бюджетның үтәлеше турындагы хисап аларны кабул иткәннән соң 10 көн эчендә басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) тиеш.

4. Жирле бюджет проекты буенча гавами тыңлаулар, жирле бюджетның үтәлеше турындагы хисап жирле бюджет проекты басылып чыкканнан (халыкка житкерелгәннән) соң 7 календарь көннән дә алданрак үткәрелми (жирле бюджетның үтәлеше турындагы хисап).

9 нчы статья. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәләне гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору мәсьәләсе буенча гавами тыңлаулар "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" Федераль законда, "Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында" һәм "Татарстан Республикасында референдум турында" Татарстан Республикасы Законнарында, Уставта каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып оештырыла һәм уздырыла.

2. Элеге мәсьәлә буенча гавами тыңлаулар билгеләү турындагы карап Совет тарафыннан кабул ителә.

3. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәлә буенча гавами тыңлаулар уздыру буенча вәкаләтле орган - оештыру комитеты.

Элки муниципаль районнының
Иске Коратаавыл жирлегендө¹
гавами тыңлауларны оештыру
hем уздыру тәртибенө 1 нче
кушымта

ГАРИЗА

Гавами тыңлауларны билгелөү.

Инициатив төркемдэ _____ кеше, исемлек
кушымта итеп бирелө, _____ халық инициативасы буенча _____ билгелөргө
тәкъдим итэ
муниципаль бөрөмлектө түбәндөгө сорай буенча гавами тыңлаулар:

Гавами тыңлаулар уздыру кирәклеген нигезлөү:

Күшымта (фактта тәкъдим итегендеги документлар күрсөтөлө):

- 1) муниципаль хокукий акт проекты (көртөлгөн очракта);
  - 2) аңлатма языу;
  - 3) финанс-икътисадый нигезлөү
- таләп итэ торган хокукий актны гамәлгө ашыру
- естәмә матди hем башка чыгымнар;
- 4) гражданнарның инициатив төркеме исемлеге;
  - 5) оештыру турында карап кабул итегендеги жыелыш беркетмәсе
- гражданнарның инициатив төркеме;
- 6) озату хаты.

Вәкаләтле вәкил

гражданнарның инициатив төркеме

_____ (имзасы)

Сәркәтил

гражданнарның инициатив төркеме

_____ (имзасы)

Элки муниципаль районнының
Иске Коратааывыл жирлегендә
гавами тыңлауларны оештыру
hәм уздыру тәртибенә 2 нче
кушымта

ИНИЦИАТИВ ГРУППА ӘГЪЗАЛАРЫ ЖЫЕЛМАСЫ

Вәкаләтле вәкил

гражданнарың инициатив төркеме

(имза)

(Ф.И.О.)

Элки муниципаль районының
Иске Коратаавыл жирлегендэ
гавами тыңлауларны оештыру
һәм уздыру тәртибенә 3 нче
кушымта

Гавами тыңлауларны язу бите

Сорай буенча: _____

Без, түбәндә язылучылар, ачык тыңлаулар үткәрүне хуплыйбыз
муниципаль бөрөмлек халкы инициативасы түбәндөгө сорай буенча:

т/б №	Фамилия, исем, атасының исеме	18 яшь туган көне (өстәмә рәвештә туган көне һәм ае)	Яшәү урыны адресы (паспорт буенча)	Паспортының яисә граждан паспортын алмаштыручи документының сериясе һәм номеры	Имзалар һәм аны көртү датасы (граждан үз кулы белән кертелә)

Имза көгазен таныклыйм:

(фамилиясе, исеме, атасының исеме,

паспортның яисә документның сериясе, номеры һәм бирү датасы,

исемен күрсәтеп, гражданның паспортын алмаштыручи

яисә аны биргән органның коды, яшәү урынының адресы,

имзалар жыйиган, аның имзасы һәм аны кую датасы)

Вәкаләтле вәкил
гражданнарның инициатив төркеме

(имза)

(Ф.И.О.)

Элки муниципаль районының
Иске Кората авыл жирлегендө¹
гавами тыңлауларны оештыру
һәм уздыру тәртибенә 4 нче
кушымта

БЕРКЕТМӘ
Гавами тыңлауларны язу битен тикшерү

Сорай буенча: _____

" Муниципаль берәмлек советында бирелгән саннар
гавами тыңлаулар үткәрү инициативасын хуплаучы гражданнар имзалары

Сайлаучылар имзалары тикшерелде _____, шулардан тубәндәгеләр
тәньялды:
гамәлгә яраксыз _____ тубәндәгә сәбәпләр буенча:

Гамәлгә яраксыз имзалар саны - _____.

Фактлардан чыгып Жирлекнең тәкъдим ителгән гомуми саны;
дәрес имзаларны тәшкил итә _____.

Эш төркеме житәкчесе _____ (имзасы) _____ (Ф.И.О.)

Эш төркеме әгъзалары _____ (имзасы) _____ (Ф.И.О.)

_____ (имзасы) _____ (Ф.И.О.)

(дата, вакыт)

Вәкаләтле вәкил _____ (имзасы) _____ (Ф.И.О.)
гражданнарың инициатив төркеме

Сәркәтип
гражданнарың инициатив төркеме _____ (имзасы) _____ (Ф.И.О.)

Элки муниципаль районының
Иске Кората авыл жирлегендә
гавами тыңлауларны оештыру
hем уздыру төртибенә 5 нче
кушымта

БЕРКЕТМӘ
Гавами тыңлаулар

20 _____ №

Халык алдында тыңлаулар түбәндәге инициатива буенча:

билгеләнгән _____
(муниципаль хокукий акт)

(муниципаль хокукий акт исеме)
басылып чыккан (халыкка житкерелгән):

түбәндәге адрес буенча үткәрелгән:

(үткәрелү датасы)

Оештыру комитеты:

Катнаштылар:

Вәкаләтле вәкил:

Сәркатип:

Экспертлар:

гавами тыңлауларда катнашучылар: (теркәлгән катнашучылар саны)

Гавами тыңлауларда чыгыш ясаучы катнашучылар:

(фамилиясе, исеме, атасының исеме)

Тыңладылар:

1.

(фамилиясе, исеме, атасының исеме)

2.

(фамилиясе, исеме, атасының исеме)

Кертелгән тәкъдимнәр hем тәкъдимнәр саны телдән hем язма
формасы, шул исәптән:

т/б №	Рекомендацияләр hем тәкъдимнәр	Гариза бируче

Гавами тыңлаулар рәисе

(имзасы)

(Ф.И.А.)

Гавами тыңлаулар сәркатибе

(имзасы) — (Ф.И.А.)

Элки муниципаль районнының
Иске Кората авыл жирлегендө¹
гавами тыңлауларны оештыру
hәм уздыру тәртибенә б нчы
кушымта

Гавами тыңлауларның йомгаклау нәтижәсе түрүнде

" " _____ 20 _____

Халық алдында тыңлаулар түбәндөгө инициатива буенча:

бүлгелөнгөн

(муниципаль хокукий акт)

(муниципаль хокукий акт исеме)
басылган (халыкка житкерелгэн): _____
адресы буенча уткәрелде: _____

(үткәрелу датасы)

Халыктың аудио-видео көрүнүштөрүндөн турунчалык соралар

Гавами тыңлаулар үткөрү инициаторы _____
гавами тыңлаулар уздыру датасы, вакыты һәм урыны _____

Халық алдында тыңлаулар уздырган оештыру комитеты

Катнашучылар түрінде ачық тыңлаулар буенча мәгълумат, шул исәптен өткізу үшін

Бердәм тәкъдимнәр исемлеге тәм мәсьәләне хәл итү буенча тәкъдимнәр Халық тыңлауларына чыгарылган жирле әһәмияттәге мәсьәләләр:

Фикер алышуга чыгарылган мәсъәләләр		Экспертларның һәм катнашучыларның тәкъдимнәре һәм киңәшләре		Тәкъдимнәр (тәкъдимнәр) көртөлгән (хупланган)	Искәрмә
т/б №	сорау формулоривкасы яисә проектның исеме	т/б №	Текст жәмләләр	Фамилиясе, исеме, атасының исеме эксперт катнашучы)	
1		1.1.			
		1.2.			
2		2.1.			
		2.2.			

Жирле өһәмияттәге мәсьәләне хәл итүнең йомгаклау варианты:

Гавами тыңлауларда катнашучыларның тавыш бирү нәтижәләре:

риза _____ (кеше)

каршы _____ (кеше)

тыелып калдылар _____ (кеше).

